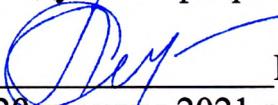

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Наталія СИЗОНЕНКО

«20» грудня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова фахова навчальна дисципліна)
«РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ»

освітньо-професійна програма	Політологія
спеціальність	052 Політологія
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь	магістр
факультет	обліку та фінансів

Полтава
2022 – 2023 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Регіональне управління» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Політологія» спеціальності 052 Політологія

Мова викладання : державна.

Розробник: Некряч А.І., д.політ.н., професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету.

«20» грудня 2021 року

Розробник Анастасія НЕКРЯЧ

Схвалено на засіданні кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін протокол № 1 від «20» грудня 2021 року

Затверджено завідувачем кафедри
«20» грудня 2021 року

 Наталія СИЗОНЕНКО

Погоджено гарантом освітньо-професійної програми «Політологія»

«20» грудня 2021 року

 Анастасія НЕКРЯЧ

Схвалено головою НМР спеціальності «Політологія»

 Алла ІЛЬЧЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання 052ПОЛІТ мд 2021
Загальна кількість годин -	120
Кількість кредитів –	4
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова
Рік навчання (шифр курс)	2-й
Семестр	3-й
Лекції (годин)	16
Семінарські (годин)	24
Самостійна робота (годин)	80
Форма семестрового контролю	залік

2. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: теоретична, науково-методична, практична підготовка здобувачів вищої освіти до здійснення управління соціально-економічними процесами в регіонах, вирішення сучасних проблем державної регіональної політики та реформування регіонального управління.

Основні завдання навчальної дисципліни: ознайомлення з теоретико-методологічними засадами формування регіональної політики, закономірностями управління на регіональному рівні; засвоєння особливостей регіонального управління, методичних та організаційних основ управління розвитком суспільства на регіональному рівні; аналіз законодавчої та нормативно-правової бази діяльності органів місцевого самоврядування, концептуальних засад реформування системи регіонального управління, напрямів її удосконалення та модернізації.

Компетентності:

загальні (ЗК):

ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні):

СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

СК 08. Здатність до виконання професійних обов'язків в органах державної влади, місцевого самоврядування, політичних партіях та громадських організаціях.

Програмні результати навчання.

ПР 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ПР 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

Методи навчання: словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда); наочні (ілюстрування); практичні (робота з навчально-методичною літературою); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, вказування на недоліки, зауваження); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1 Теоретичні засади управління регіональним розвитком в Україні.

Предмет, мета, завдання та методи дослідження вибіркової навчальної дисципліни «Регіональне управління». Регіоналізм і регіоналізація як загальносвітовий трансформаційний процес. Основи регіонального управління. Функції, основні та спеціальні принципи державного управління регіональним розвитком. Сучасна модель адміністративно-територіального устрою України.

Тема 2. Регіон як об'єкт управління.

Поняття «регіон» і структурні зв'язки. Типологізація регіонів. Структура регіону: природне середовище, соціальна сфера, населення. Потреби навчелення: біологічні, психологічні, етнічні, соціальні, трудові, економічні. Регіональна диференціація. Вільні економічні зони та їх роль і місце в оздоровленні регіонів. Адміністративно-територіальний поділо відповідно до Конституції України. Концептуальні засади проведення адміністративно-територіальної реформи в Україні.

Тема 3. Інституційне забезпечення регіонального управління.

Організаційно-правові засади управління регіональним розвитком в Україні. Формування державної регіональної політики центральними органами виконавчої влади. Інституційне забезпечення регіонального розвитку. Використання нових інституційних інструментів у системі публічної служби.

Тема 4. Інструменти реалізації державної регіональної політики.

Теоретичні та методичні засади стратегічного планування на регіональному рівні. Планування розвитку територій на регіональному рівні. Державні програми подолання депресивності територій. Державні цільові програми регіонального розвитку. Моніторинг та контроль в програмному забезпеченні розвитку регіону. Залучення недержавних структур до участі у формуванні програм регіонального розвитку. Інструменти забезпечення інноваційного розвитку регіону.

Тема 5. Управління ресурсами регіонального розвитку.

Методологічні підходи щодо визначення ресурсів управління розвитком регіонів. Державне регулювання у сфері використання та охорони природних ресурсів. Соціально-демографічна ситуація, зайнятість населення та ринок праці та в Україні. Державне регулювання розвитку об'єктів соціального призначення на регіональному рівні.

Тема 6. Державне управління земельними ресурсами на регіональному рівні.

Історичні та соціальні передумови розвитку системи управління земельними ресурсами. Теоретичні засади управління земельними ресурсами на регіональному рівні. Підвищення ефективності управління земельними ресурсами в регіоні. Забезпечення ефективного менеджменту використання земельних ресурсів регіону. Інформаційне забезпечення управління земельними ресурсами на регіональному рівні.

Тема 7. Фінансові ресурси регіону.

Фінансове забезпечення регіонального розвитку. Структура та функції фінансових ресурсів регіону. Нормативно-правова база формування фінансових ресурсів регіону: етапи розвитку. Напрями зміцнення фінансово-ресурсної бази регіонів.

Тема 8. Документування діяльності органів публічної влади регіону.

Документування управлінської діяльності та планування роботи колегіальних органів влади на регіональному рівні. Порядок підготовки, проведення та документальне оформлення апаратної наради та колегії районної (обласної) державної адміністрації. Організація роботи із зверненнями громадян у місцевій державній адміністрації.

Тема 9. Удосконалення моделі територіальної організації влади в Україні.

Концепція державної регіональної політики. Реформування регіональної системи органів виконавчої влади. Шляхи удосконалення регіонального управління. Інновації в регіональному управлінні. Перспективи розвитку регіональної системи управління земельними ресурсами. Міжнародна співпраця регіонів.

Тема 10. Досвід зарубіжних країн з питань регіонального управління.

Європейський досвід регіонального управління. Сучасні тенденції територіального розвитку країн Європи. Упровадження технологій моніторингу й контролю в процесі соціально-економічного розвитку територій в розвинутих країнах світу. Адміністративно-територіальні одиниці зарубіжних країн.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1 Теоретичні засади управління регіональним розвитком в Україні.	12	2	2	8
Тема 2. Регіон як об'єкт управління.	12	2	2	8
Тема 3. Інституційне забезпечення регіонального управління.	12	2	2	8
Тема 4. Інструменти реалізації державної регіональної політики	12	2	2	8
Тема 5. Управління ресурсами регіонального розвитку.	12	2	2	8
Тема 6. Державне управління земельними ресурсами на регіональному рівні.	12	2	2	8
Тема 7. Фінансові ресурси регіону.	12	-	4	8
Тема 8. Документування діяльності органів публічної влади регіону.	12	2	2	8
Тема 9. Удосконалення моделі територіальної організації влади в Україні.	12	2	2	8
Тема 10. Досвід зарубіжних країн з питань регіонального управління.	12	-	4	8
Усього годин	120	16	24	80

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Теоретичні засади управління регіональним розвитком в Україні.	2
2	Тема 2. Регіон як об'єкт управління.	2
3	Тема 3. Інституційне забезпечення регіонального управління.	2
4	Тема 4. Інструменти реалізації державної регіональної політики	2
5	Тема 5. Управління ресурсами регіонального розвитку.	2
6	Тема 6. Державне управління земельними ресурсами на регіональному рівні.	2
7	Тема 7. Фінансові ресурси регіону.	4
8	Тема 8. Документування діяльності органів публічної влади регіону.	2
9	Тема 9. Удосконалення моделі територіальної організації влади в Україні.	2
10	Тема 10. Досвід зарубіжних країн з питань регіонального управління.	4
Усього годин		24

6. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Теоретичні засади управління регіональним розвитком в Україні.	8
2	Тема 2. Регіон як об'єкт управління.	8
3	Тема 3. Інституційне забезпечення регіонального управління.	8
4	Тема 4. Інструменти реалізації державної регіональної політики	8
5	Тема 5. Управління ресурсами регіонального розвитку.	8
6	Тема 6. Державне управління земельними ресурсами на регіональному рівні.	8
7	Тема 7. Фінансові ресурси регіону.	8
8	Тема 8. Документування діяльності органів публічної влади регіону.	8
9	Тема 9. Удосконалення моделі територіальної організації влади в Україні.	8
10	Тема 10. Досвід зарубіжних країн з питань регіонального управління.	8
Усього годин		80

7. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
<p>ПР 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>ПР 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.</p>	<p>Опитування, виконання навчальних завдань, виконання завдань самостійної роботи, захист реферату з мультимедійною презентацією, тестування, залік</p>

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти 052ПОЛІТ_мд_2021

№ з/п	Назва теми	Програмні результати навчання		Разом
		ПР 06	ПР 07	
1.	Тема 1 Теоретичні засади управління регіональним розвитком в Україні.	+	+	2
2.	Тема 2. Регіон як об'єкт управління.	+	+	2
3.	Тема 3. Інституційне забезпечення регіонального управління.	+	+	2
4.	Тема 4. Інструменти реалізації державної регіональної політики	+	+	2
5.	Тема 5. Управління ресурсами регіонального розвитку.	+	+	2
6.	Тема 6. Державне управління земельними ресурсами на регіональному рівні.	+	+	2
7.	Тема 7. Фінансові ресурси регіону.	+	+	2

8	Тема 8. Документування діяльності органів публічної влади регіону.	+	+	2
9	Тема 9. Удосконалення моделі територіальної організації влади в Україні.	+	+	2
10	Тема 10. Досвід зарубіжних країн з питань регіонального управління.	+	+	2
Разом		10	10	20
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %		50	50	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %		30	30	60

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, балів	
		максимальний	Мінімальний
ПРН 06	50	50	30
ПРН 07	50	50	30
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

8. Форми контролю результатів навчання для здобувачів вищої освіти 052ПОЛІТ_мд_2021

Програмні результати навчання	Форми контролю										Разом	
	Опитування		Виконання навчальних завдань		Виконання завдань самостійної роботи		Захист реферату з презентацією		Тестування			
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 06	11	18	6	10	6	10	3	6	4	6	30	50
ПРН 07	11	18	6	10	6	10	4	6	3	6	30	50
Разом	22	36	12	20	12	20	7	12	7	12	60	100

Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- опитування;
- виконання навчальних завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;

- захист реферату з мультимедійною презентацією;
- тестування.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: залік.

9. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти 052ПОЛІТ_мд_2021

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	опитування	виконання навчальних завдань	виконання завдань самостійної роботи	захист реферату з мультимедійною презентацією	тестування	
Тема 1 Теоретичні засади управління регіональним розвитком в Україні.	4	2	2			8
Тема 2. Регіон як об'єкт управління.	4	2	2			8
Тема 3. Інституційне забезпечення регіонального управління.	4	2	2			8
Тема 4. Інструменти реалізації державної регіональної політики	4	2	2			8
Тема 5. Управління ресурсами регіонального розвитку.	4	2	2			8
Тема 6. Державне управління земельними ресурсами на регіональному рівні.	4	2	2			8
Тема 7. Фінансові ресурси регіону.	4	2	2			8
Тема 8. Документування діяльності органів публічної влади регіону.	4	2	2			8
Тема 9. Удосконалення моделі територіальної організації влади в Україні.	4	2	2			8
Тема 10. Досвід зарубіжних країн з питань регіонального управління.	-	2	2		12	16
Реферат, мультимедійна презентація				6 6	-	12
Разом	36	20	20	12	12	100

Шкала та критерії оцінювання опитування на семінарських заняттях для здобувачів вищої освіти 052ПОЛІТ_мд_2021

опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, відповідь чітка і завершена, без помилок. Вміє планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

	відповідно до встановлених вимог. Ознайомлений з найновішими досягненнями регіонального управління, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, вміє ставити під сумнів сталі принципи та ідеї. Відмінно володіє понятійним апаратом; вміє систематизувати, співставляти, доводити, порівнювати навчальний і науковий матеріал, критично осмислювати принципи здійснення політики регіонів. Демонструє здатність здійснювати управління складною діяльністю у сфері регіональної політики, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності; надавати експертні й аналітичні консультації органам місцевої влади, політичним партіям, громадським організаціям.
3	Здобувач вищої освіти має достатній рівень знання програмного матеріалу, допускає у відповіді деякі неточності; відповідь дещо спрощена. Вміє планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог. Ознайомлений з найновішими досягненнями регіонального управління, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, вміє ставити під сумнів сталі принципи та ідеї. Достатньо добре володіє понятійним апаратом. Проте спостерігаються певні труднощі у процесі систематизації, співставлення навчального матеріалу, критичного осмислення принципів здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів. Не впевнено демонструє здатність здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності; надавати експертні й аналітичні консультації органам місцевої влади, політичним партіям, громадським організаціям
2	Здобувач вищої освіти має середній рівень знання програмного матеріалу. Під час відповіді допускає помилки в знанні фактичного матеріалу, відповідь не чітка і спрощена. Посередньо знає термінологію і володіє понятійним апаратом. У процесі систематизації, співставлення політологічного матеріалу, критичного осмислення принципів здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів відчуває значні труднощі. Лише в окремих випадках намагається демонструвати здатність здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності; надавати експертні й аналітичні консультації органам місцевої влади, політичним партіям, громадським організаціям
1	Здобувач вищої освіти демонструє низький рівень знання програмного матеріалу, викладає його непослідовно і невпевнено, допускає суттєві помилки у викладенні фактів, що спотворюють їх зміст; не виявляє здібностей до будь-якої систематизації предмету, методів, понятійно-категоріального апарату навчальної дисципліни. Не може застосовувати набуті теоретичні для вирішення практичних політологічних завдань.
0	Відповідь відсутня

– виконання навчальних завдань;

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	усі навчальні завдання виконано правильно, здобувач вищої освіти вільно

	використовує набуті теоретичні знання у процесі аналізу практичного матеріалу.
1	навчальні завдання виконано частково, або ж здобувач вищої освіти припускається певних помилок у процесі їх виконання.
0	навчальні завдання не виконані, або виконані не вірно

– виконання завдань самостійної роботи;

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	виконані завдання самостійної роботи виконані відповідно до рекомендацій викладача, демонструють глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу; вміння планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог. Здобувач вищої освіти демонструє здатність здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності; надавати експертні й аналітичні консультації органам влади, політичним партіям, громадським організаціям.
1	завдання самостійної роботи з теми виконані в повному обсязі, але мають неточності чи помилки, що не спотворюють зміст завдання, спостерігаються певні труднощі у процесі систематизації, співставлення навчального матеріалу, критичного осмислення принципів здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
0	завдання самостійної роботи з теми не виконані

– захист реферату з мультимедійною презентацією;
реферат

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; дані правильні відповіді на додаткові питання; вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, академічної доброчесності, в процесі доповіді демонструє на високому рівні сформовані навички професійної комунікації, професійної етики.
4-5	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; відповіді на додаткові питання не повні; вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, академічної доброчесності, в процесі доповіді демонструє на достатньому рівні сформовані навички професійної комунікації, професійної етики.

2-3	основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки; не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі; наявні певні неточності у викладенні матеріалу; вимоги щодо оформлення реферату дотримані; на додаткові питання дані неповні відповіді; здобувач вищої освіти в процесі доповіді демонструє на середньому рівні сформовані навички професійної комунікації.
1	є істотні відступи від вимог до реферування, зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; висновки відсутні; здобувач вищої освіти в процесі доповіді не розкриває повно тему реферату, не вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності; демонструє на низькому рівні сформовані навички професійної комунікації.
0	реферативна робота не виконана.

мультимедійна презентація

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	у презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, є власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно з дотриманням принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності; презентація характеризується оригінальністю з дотриманням вимог професійної комунікації.
4-5	презентація має чіткі цілі, відповідні завдання з теми; представляє собою інформацію з різноманітних джерел, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії; зроблений акцент на важливих питаннях теми, здобувач дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на достатньому рівні навички професійної комунікації.
2-3	презентація сфокусована на темі, але висвітлює її змісту частково; наявна певна організаційна структура; можуть бути незначні помилки чи незрозумілості, вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на середньому рівні навички професійної комунікації;
1	презентація сфокусована на темі, але не висвітлює її змісту; організаційна структура не логічна; можуть бути значні помилки чи незрозумілості, не дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на низькому рівні навички професійної комунікації.
0	презентація не виконана.

тестування.

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-12	За кожну правильну відповідь 1 бал

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Державне та регіональне управління : навчальний посібник / авт.-упорядн. : Бобровська О.Ю., Савостенко Т.О., Матвеева О.Ю., Лебедева В.К. Дніпро, 2018. 160 с.
2. Державне та регіональне управління: підручник / Є.Г. Карташов, В.В. Євдокимов, І.О. Драган, О.І. Дацій та ін.; за заг.ред. Є.Г. Карташова. Київ, 2019. 223 с.

3. Основи регіонального управління в Україні : підручник / авт.-упорядн. : В. М. Вакуленко, М.К. Орлатий, В.С. Куйбіда та ін.; за заг. ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. К. : НАДУ, 2012. 576 с.
4. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М.К. Орлатого. К. : НАДУ, 2014. 740 с.
5. Регіональне управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко, С. Є. Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.

Допоміжні

1. Бабаєв В. М. Управління великим містом : теоретичні і прикладні аспекти : монографія. Х.: ХНАМГ, 2010. 306 с.
2. Богачев С. В. Проблемы стратегического развития города : теория и практика : монография. Донецк : изд-во «Вебер», 2009. 270 с.
3. Гончаров В.М. Фінансовий та організаційно-інституційний механізми державного управління розвитком соціально-економічної інфраструктури : монографія / Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2010. 220 с.
4. Карий О. Комплексний розвиток міст: теорія та методологія стратегічного планування: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 308 с.
5. Карлова О.А. Соціально-економічні складові функціонування міського комплексу (теорія і практика) : монографія. Харків : Мадрид, 2011. 452 с.
6. Квітка С. А. Державне управління формуванням партнерських відносин між владою та бізнесом в умовах соціальних перетворень : монографія. Дніпро : Грані, 2017. 268 с.
7. Ключниченко Є.Є. Соціально-економічні основи планування та забудови міст. К : НДП містобудування, 1999. 348 с.
8. Некряч А. І. Місцеве самоврядування України та європейський досвід: шлях до співпраці. *Вісник Львівського університету: серія міжнародних відносин*. Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка. 2003. Вип. 11. С. 61-67.
9. Некряч А. І. Розвинена місцева демократія – гарант входження України до європейського цивілізаційного простору (політологічний зріз). *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2015. № 2.
10. Некряч А. І. Оптимізація місцевого самоврядування: вітчизняні реалії та зарубіжна практика. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8703/1/Pmv_2015_10-11_19%20%D0%9E%D0%BF%D1%82%D0%B8%D0%BC%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D1%80%D1%8F%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Державна стратегія розвитку регіонів до 2020 року <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/strategichne-planuvannya-regionalnogo-rozvitku/derzhavna-strategiya-regionalnogo-rozvitku-na>
2. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
3. Закон України «Про внесення змін до бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» від 28 грудня 2014 року. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/79-19>
4. Закон України «Про внесення змін до Конституції України» від 31 серпня 2015 року. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/656-19>
5. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 5 лютого 2015 року. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
6. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
7. Закон України «Про місцеві вибори» від 10 серпня 2015 року URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0167359>

8. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua/>.
9. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
10. Національна парламентська бібліотека України . URL: <http://www.nplu.kiev.ua>.
11. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень. URL: <http://www.usipr.kiev.ua/>
12. Сайт Українського центру політичного менеджменту. URL: <http://www.politik.org.ua/>

